

Suvestinė redakcija nuo 2014-04-01 iki 2015-10-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [131-6618](#), i. k. 1122250ISAK000V-996

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL LAIKINO GREITOSIOS MEDICINOS PAGALBOS DISPEČERINIŲ
TARNYBŲ VEIKLOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2012 m. lapkričio 7 d. Nr. V-996
Vilnius

Įgyvendindamas Greitosios medicinos pagalbos pertvarkos gairių įgyvendinimo priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 324 (Žin., 2002, Nr. 76-3267; 2011, Nr. 55-2679), 4 punktą:

1. T v i r t i n u Laikiną greitosios medicinos pagalbos dispečerinių tarnybų veiklos aprašą (pridedama).

2. Šis įsakymas įsigalioja 2014 m. balandžio 1 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-977](#), 2013-10-25, Žin., 2013, Nr. 114-5714 (2013-11-01), i. k. 1132250ISAK000V-977

3. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal administruojamą sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

RAIMONDAS ŠUKYS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. V-996

LAIKINAS GREITOSIOS MEDICINOS PAGALBOS DISPEČERINIŲ TARNYBŲ VEIKLOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Laikinas greitosios medicinos pagalbos dispečerinių tarnybų veiklos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja greitosios medicinos pagalbos (toliau – GMP) dispečerinių tarnybų veiklą, jų darbo organizavimo tvarką, techninę ir programinę įrangą, patalpų įrengimą ir eksploataavimo reikalavimus.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis:

2.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. rugsėjo 3 d. nutarimu Nr. 866 „Dėl Bendrojo pagalbos telefono numerio 112 paslaugų infrastruktūros plėtros programos patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 105-4025);

2.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. lapkričio 6 d. įsakymu Nr. V-895 „Dėl Greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 115-4713);

2.3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-710 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 142:2007 „Skubiosios medicinos pagalbos slaugos specialistas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 94-3802);

2.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. V-915 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 135:2005 „Paramedikas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 142-5147);

2.5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 324 „Dėl Greitosios medicinos pagalbos pertvarkos gairių patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 76-3267; 2011, Nr. 55-2679);

2.6. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-822 „Dėl gaivinimo standartų patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 110-5214);

2.7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. V-1075 „Dėl Greitosios medicinos pagalbos iškviетimų įvertinimo ir greitosios medicinos pagalbos brigados siuntimo į iškviетimo vietą tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 152-7756);

2.8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. V-868 „Dėl Skubiosios medicinos pagalbos slaugos specialisto kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 128-5565);

2.9. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. V-1110 „Dėl Informacijos apie sveikatos priežiūros įstaigų pasirengimą veiklai ekstremaliųjų situacijų atvejais teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 162-7698).

3. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. GMP DISPEČERINĖS TARNYBOS PASLAUGŲ ORGANIZAVIMAS

4. GMP dispečerinės tarnybos funkcijas vykdo šiuos Aprašo reikalavimus atitinkanti GMP įstaiga.

5. GMP dispečerinė tarnyba teikia paslaugas visą parą.

6. GMP dispečerinės tarnybos struktūrą tvirtina GMP įstaigos, kuriai priklauso dispečerinė, vadovas.

7. GMP dispečerinės tarnybos paslaugos apima:

7.1. GMP iškvietimų priėmimą ir skambinančiųjų apklausą;

7.2. ūmaus gyvybei grėsmingo sindromo nustatymą ir paciento būklės sunkumo vertinimą;

7.3. GMP iškvietimų rūšiavimą (skirstymą į grupes pagal GMP paslaugų suteikimo skubumą);

7.4. informacijos apie iškvietimą perdavimą GMP brigadoms, o prireikus – ir kitoms pagalbos tarnyboms, civilinės saugos sistemos pajėgoms, Bendrajam pagalbos centrui (toliau – BPC) ir sveikatos priežiūros įstaigoms;

7.5. GMP brigados ir automobilio šviesos ir garso signalų naudojimo režimo pasirinkimą;

7.6. GMP brigadų išsiuntimą;

7.7. skubiosios medicinos pagalbos pajėgų koordinavimą įvykio vietoje;

7.8. pradinio gaivinimo ir kitų pagalbos teikimo iki GMP brigados atvykimo instrukcijų, rekomendacijų dėl įvykio kontrolės perdavimą skambinančiajam.

8. GMP iškvietimai rūšiuojami vadovaujantis Aprašo 2.7 punkte nurodytu teisės aktu.

9. Informacija apie iškvietimų priėmimą, perdavimą GMP brigadoms, o prireikus – ir kitoms pagalbos tarnyboms, iškvietimo vykdymą saugoma 3 metus kompiuterinėje duomenų bazėje.

10. Perduoti skambinančiajam pagalbos teikimo iki GMP brigados atvykimo instrukcijas turi tas GMP dispečeris, kuris priėmė GMP iškvietimą. Perduoti informaciją apie GMP iškvietimą GMP brigadai bei kitoms pagalbos tarnyboms gali ir kitas GMP dispečeris.

11. GMP dispečerinė tarnyba turi palaikyti nuolatinį GMP dispečerinės tarnybos ryšį su kitomis gretimomis GMP dispečerinėmis tarnybomis, BPC ir jo regioniniais padaliniais. GMP dispečerinė tarnyba turi turėti galimybę matyti gretimų GMP įstaigų GMP brigadų išsidėstymą.

III. REIKALAVIMAI GMP DISPEČERINEI TARNYBAI

12. GMP dispečerinė tarnyba privalo turėti programinę ir aparatinę įrangą, įgalinančią priimti GMP pagalbos kvietimus, juos perduoti artimiausiai laisvai atitinkamo pasiruošimo lygio GMP brigadai. GMP automobiliuose turi būti su GMP dispečerine tarnyba suderinta aparatinė ir programinė įranga, kurios sąrašas pateiktas Aprašo priede.

13. GMP dispečerinės tarnybos ryšiui su GMP brigadomis palaikyti naudojamas skaitmeninis radijo ryšys ir mobilusis telefonas bei kitos ryšio priemonės.

14. GMP dispečeriai (slaugytojai, paramedikai) per paskutinius 5 metus turi būti išklause ne trumpesnę kaip 36 valandų pradinio vaikų gaivinimo ir pradinio suaugusiųjų gaivinimo ir kritinių būklių kursą.

15. GMP dispečeris, priimdamas iškvietimą, pagal kompetenciją užpildo Greitosios medicinos pagalbos kvietimo kortelės, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. 515 (Žin., 1999, Nr. [103-2972](#)), (toliau – F Nr. 110/a) elektroninę formą.

16. GMP brigadai reikalingi F Nr. 110/a duomenys turi būti perduoti į GMP brigados budėjimo vietą ir (ar) į GMP automobilį.

17. GMP dispečerinė tarnyba, naudodama informacines technologijas, turi stebėti GMP automobilio buvimo vietą ir jo būseną („vyksta pagal iškvietimą“, „atvyko į iškvietimo vietą“, „vykdo pervežimą“, „atvyko į asmens sveikatos priežiūros įstaigą“, „laisvas – pasiruošęs vyksti pagal kitą iškvietimą“).

18. GMP iškvietimų ir GMP brigadų valdymo programinė įranga įgalina nustatyti arčiausiai iškvietimo vietos esančią laisvą atitinkamo pasiruošimo lygio GMP brigadą.

19. GMP dispečerinė tarnyba privalo turėti rezervinį autonominį elektros energijos šaltinį.

IV. GMP DISPEČERIO DARBO KOKYBĖS RODIKLIAI

20. GMP dispečerio darbo kokybės rodikliai:

20.1. tinkamas iškvietimo skubumo kategorijos parinkimas, iškvietimų rūšiavimas;

20.2. iškvietimo perdavimo GMP brigadoms operatyvumas, nustatytas Aprašo 2.7 punkte nurodytame teisės akte;

20.3. tinkamų pirmosios pagalbos patarimų iki GMP brigados atvykimo teikimas.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. GMP įstaigos, kurių išvažiuojamąsias brigadas valdo GMP dispečerinė tarnyba, teikia jai savo ekstremaliųjų situacijų valdymo planų (toliau – ESVP) kopijas.

22. GMP įstaigų ESVP kopijos rengiamos ir GMP dispečerinei tarnybai teikiamos vadovaujantis Aprašo 2.9 punkte nurodyto teisės akto 9–13 punktų nuostatomis ir kitais teisės aktais.

23. Atsitikus įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai (toliau – įvykis), GMP dispečerinė tarnyba koordinuoja GMP paslaugų teikimą įvykio vietoje, keičiasi informacija apie įvykį su kitomis GMP dispečerinėmis tarnybomis, sveikatos priežiūros įstaigomis, civilinės saugos sistemos institucijomis.

24. GMP dispečerinė tarnyba prireikus gali pasitelkti GMP brigadas, kurias valdo kitos GMP dispečerinės tarnybos, taip pat teikti pagalbą kitoms GMP dispečerinėms tarnyboms.

GMP DISPEČERINIŲ TARNYBŲ IR MOBILIŲJŲ BRIGADŲ APARATINĖS IR PROGRAMINĖS ĮRANGOS SĄRAŠAS

1. GMP dispečerio darbo vietos programinė ir aparatinė įranga:
 - 1.1. Skambučių priėmėjo ir pajėgų valdytojo darbo vieta arba tik pajėgų valdytojo darbo vieta:
 - 1.1.1. radijo ir telefoninių pokalbių valdymo programinė ir aparatinė įranga:
 - 1.1.1.1. individualių ir (arba) grupinių TETRA* ir (arba) kito skaitmeninio radijo ryšio standarto radijo pokalbių valdymas;
 - 1.1.1.2. telefoninių pokalbių valdymas:
 - 1.1.1.2.1. telefonų stoties aparatinė ir (arba) programinė įranga skambučiams iš 112 BPC ir iš 03, 033, 103 trumpųjų numerių priimti ir aptarnauti;
 - 1.1.1.2.2. telefoninių pokalbių ir radijo pokalbių sujungimas;
 - 1.1.1.3. ne mažiau kaip 12 radijo pokalbių grupių valdymas darbo vietoje vienu metu (angl. simultaneous);
 - 1.1.1.4. galimybė vienu metu perduoti / priimti balso pranešimus ir trumpuosius duomenis apie iškvietai;
 - 1.1.1.5. iškvietai peradresavimas kitam GMP dispečeriui ar GMP brigadai;
 - 1.1.1.6. įterpimas į vykstantį pokalbį;
 - 1.1.1.7. įsiterpimas į vykstantį pokalbį;
 - 1.1.1.8. transliaciniai pranešimai vienai arba kelioms pokalbių grupėms;
 - 1.1.1.9. nuotolinis GMP brigadų radijo terminalų išjungimas ir įjungimas;
 - 1.1.1.10. neįjuntamas pokalbio klausymas;
 - 1.1.1.11. radijo ir telefoninių pokalbių įrašymas serveryje ir pokalbių išklausymas.
 - 1.1.2. Pajėgų valdymo sistemos programinė ir aparatinė įranga:
 - 1.1.2.1. duomenų apie mobiliųjų GMP brigadų buvimo vietą ir būseną rinkimas ir atvaizdavimas;
 - 1.1.2.2. įvykio duomenų, gautų iš BPC 112 ir iš skambučių 03, 033, 103 telefonų numeriais, įvedimas į elektroninę F Nr. 110/a laikmeną;
 - 1.1.2.3. mobiliosios GMP brigados automatinis ir rankinis parinkimas, naudojant automatinę transporto priemonės buvimo vietos nustatymo sistemą (toliau – AVL sistema) GPS**;
 - 1.1.2.4. operatyvus informacijos apie įvykį perdavimas (balso ryšiu ir iškvietai pranešimu) mobiliosioms GMP brigadoms, naudojant skaitmeninio mobiliojo radijo ryšio sistemą;
 - 1.1.2.5. informacijos apie mobiliųjų GMP brigadų būseną priėmimas ir patvirtinimas, naudojant skaitmeninio mobiliojo radijo ryšio sistemą;
 - 1.1.2.6. iškvietai paskirstymo vizualizavimas žemėlapyje (rekomendacinio pobūdžio funkcija);
 - 1.1.2.7. mobiliųjų GMP brigadų padengimo zonų skaičiavimas esamuoju laiku (rekomendacinio pobūdžio funkcija).
 - 1.2. Skambučių priėmėjo darbo vieta:
 - 1.2.1. telefoninių pokalbių valdymo programinė ir aparatinė įranga:
 - 1.2.1.1. telefoninių pokalbių valdymas:
 - 1.2.1.1.1. telefonų stoties aparatinė ir (arba) programinė įranga skambučiams iš 112 BPC ir iš 03, 033, 103 trumpųjų numerių priimti ir aptarnauti;
 - 1.2.1.2. telefoninių pokalbių įrašymas serveryje ir pokalbių išklausymas.
 - 1.2.2. Pajėgų valdymo sistemos programinė ir aparatinė įranga:

1.2.2.1. duomenų apie mobiliųjų GMP brigadų buvimo vietą ir būseną rinkimas ir atvaizdavimas;

1.2.2.2. įvykio duomenų, gautų iš BPC 112 ir iš skambučių 03, 033, 103 telefonų numeriais, įvedimas į elektroninę F Nr. 110/a laikmeną;

1.2.2.3. mobiliosios GMP brigados automatinis ir rankinis parinkimas GPS, naudojant automatinę transporto priemonės buvimo vietos nustatymo sistemą (toliau – AVL sistema);

1.2.2.4. operatyvus informacijos apie įvykį perdavimas (balso ryšiu ir iškvietimo pranešimu) mobiliosioms GMP brigadoms, naudojant skaitmeninio mobiliojo radijo ryšio sistemą;

1.2.2.5. informacijos apie mobiliųjų GMP brigadų būseną priėmimas ir patvirtinimas, naudojant skaitmeninio mobiliojo radijo ryšio sistemą;

1.2.2.6. iškvietimų paskirstymo vizualizavimas žemėlapyje (rekomendacinio pobūdžio funkcija);

1.2.2.7. mobiliųjų GMP brigadų padengimo zonų skaičiavimas realiuoju laiku (rekomendacinio pobūdžio funkcija).

2. GMP dispečerinių tarnybų centrų pastochių programinė ir aparatinė įranga:

2.1. skaitmeninio mobiliojo radijo ryšio aparatinė įranga:

2.1.1. stacionarus ir (arba) nešiojamasis TETRA ir (arba) kito skaitmeninio radijo ryšio standarto terminalas (radijo stotis);

2.2. pajėgų valdymo sistemos pastotės programinė ir aparatinė įranga:

2.2.1. programinė ir aparatinė įranga iškvietimui iš apskrities dispečerinio valdymo centro priimti pagal F Nr. 110/a;

2.2.2. VPN*** tinklo įranga ryšiui su apskrities GMP dispečerinės tarnybos valdymo centro programine ir aparatine įranga palaikyti.

3. Mobiliųjų GMP brigadų programinė ir aparatinė įranga:

3.1. automobilių TETRA ir (arba) kito skaitmeninio radijo ryšio standarto terminalas (radijo stotis);

3.2. nešiojamasis TETRA ir (arba) kito skaitmeninio radijo ryšio standarto terminalas (radijo stotis);

3.3. automobilio kompiuteris ir monitorius arba automobilio būsenų valdymo panelė, GPS navigatorius ir valdiklis (skaitmeninio radijo ryšio terminalui (radijo stoties), GPS navigatoriui ir būsenų panelei sujungti);

3.4. pajėgų valdymo sistemos mobilios darbo vietos programinė įranga (jeigu naudojamas kompiuteris automobilyje).

4. Reikalavimai skaitmeninei mobiliojo radijo ryšio sistemai:

4.1. TETRA ir (arba) kito skaitmeninio radijo ryšio standarto tinklo minimalus funkcionalumas:

4.1.1. skaitmeninis radijo ryšys, skirtas balsui, GPS duomenims, tekstiniams pranešimams, pranešimams apie GMP brigadų būseną perduoti;

4.1.2. skaitmeninio profesionalaus radijo ryšio bazinių stočių talpa: ne mažiau kaip vienas kontrolinis (sisteminis) radijo kanalas, ne mažiau kaip vienas GMP įstaigai skirtas pokalbių radijo kanalas;

4.1.3. GPS duomenų, tekstinių pranešimų ir informacijos apie GMP brigadų būseną perdavimas iš vieno skaitmeninio radijo ryšio terminalo (radijo stoties) kitam skaitmeninio radijo ryšio terminalui (radijo stotiai), iš skaitmeninio radijo ryšio terminalo (radijo ryšio) į TETRA ir (arba) kito skaitmeninio standarto sistemos komutatorių;

4.1.4. integracija su telefonija (ISDN**** ir (arba) SIP*****);

4.1.5. pokalbių įrašymo serveris: telefoninių pokalbių įrašymas, radijo pokalbių įrašymas, GPS tekstinių pranešimų ir informacijos apie GMP brigadų būseną įrašymas;

4.1.6. ne mažiau kaip 95 proc. ryšio su automobilių radijo ryšio terminalais (radijo stotimis) aprėpties zona apskričių teritorijose.

* TETRA – profesionalaus radijo ryšio standarto pavadinimas (angl. „Terrestrial Trunked Radio“).

** GPS – visuotinė padėties nustatymo sistema (angl. „Global Positioning System“).

*** VPN – virtualus privatus tinklas (angl. „Virtual Privat Network“).

**** ISDN – tarptautinis skaitmeninio komunikacijų tinklo standartas (angl. „Integrated Services Digital Network“).

***** SIP – signalizavimo protokolas (angl. „Session Initiation Protocol“).

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-977](#), 2013-10-25, Žin., 2013, Nr. 114-5714 (2013-11-01), i. k. 1132250ISAK000V-977

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. V-996 "Dėl Laikino greitosios medicinos pagalbos dispečerinių tarnybų veiklos aprašo patvirtinimo" pakeitimo